

Казка для кота Лукойє (дитинство Ганса Андерсена)

Ірен Роздобудько

Хто був у Данії, той знає, які пронизливі й люті вітри віють тут узимку!

А мороз малює на вікнах чудернацькі візерунки. Якщо уважно придивитися до скла, то можна побачити, як срібними заметами мчить королівський візок із прив'язаними до нього санчатами, як над ним летить зграя білих лебедів, а під полозами розпускаються крижані квіти. А як у хаті ще й свічка горить, то здається, ніби ці малюнки на вікні — рухаються!

Куди ж мчить ця карета?

Куди летять білі лебеді?

Хто посадив ці квіти?

Про це думав хлопчик, якого звали Ганс Християн. Він сидів на підвіконні й, приклавши долоні до шибки, намагався розтопити проталину в густому інеї.

Та все марно. Надто вже холодна була шибка! І руки його швидко змерзли.

Тоді він погукав кота на прізвисько Лукойє і занурив пальці в його теплу шерсть.

"М-р-р!" — невдоволено відгукнувся кіт.

"Ну от, — подумав Ганс Християн, — навіть кіт не хоче зі мною гратися, не те що сусідські хлопчаки! "Справді, з Гансом ніхто не товаришував. Чому?"

"Родина Андерсенів якась дивна!" — казали своїм дітям батьки. Дід Ганса різьбив з дерева усіляких дивних істот — крилатих корів, рогатих зайців та велетенських комах. А тато запевняв, що літає вночі на зоряній парасольці, котру подарував йому ельф...

Ганс Християн зітхнув: "Нічого, будуть у мене друзі. Та ще й які! Сам китайський принц!"

Щойно він про це подумав, як у мурчанні Лукойє вчувся йому людський голос!

— М-р-р... принц? Та ще й китайський? Звідки ж він візьметься в холодних північних краях?

Ганс нітрохи не здивувався, він бо давно вже розмовляв зі своїм котом. То чому б і котові не розмовляти із ним?

— Дуже просто! — відповів хлопчик. — Він почне рити землю і проріє всю земну кулю, аж поки вибереться тут, біля мого будинку! А потім він... він... забере мене до Китаю!

— Мр-р-р, справді? — промурчав кіт. Він більше не сердився на маленького хазяїна і зручно вмовстився в нього на колінах.

— А ти справді згоден мене слухати? — зрадів хлопчик. — Тоді я розповідатиму тобі казки! А ще краще — покажу справжню виставу!

І Ганс Християн миттю зіскочив з підвіконня. Заліз під ліжко й дістав звідти свій найдорожчий скарб — скриньку з ляльковим театром, котру змайстрував для нього

тато.

Добув звідти дві ляльки — жінку в фартусі й чоловіка з шевським молотком у руках. І меншу ляльку — хлопчика у великих дерев'яних чоботях.

Кіт Лукойє сів навпроти і приготувався слухати...

КАЗКА ПЕРША

"На околиці данського містечка Оденсе, що на острові Фюн, стояв будинок на три квартири. В першій жив Капелюшник з дружиною і трьома дітьми. В другій — Рукавичник з дружиною та шістьма дітлахами. А в третій, найменшій, оселився Швець із дружиною та одним-єдиним сином. Діти Капелюшника та Рукавичника гралися разом, а син Шевця завжди ходив сам. Адже замість того, щоб стрибати й бігати по двору, він полюбляв мріяти про далекі подорожі. Наприклад, до Китаю. І слухати, про що балакають на кухні кухарки, на ринку — квіткарки, на причалі — рибалки, а на сонечку — сусідські бабусі.

І все запам'ятовував!

Надто ж полюбляв він слухати маму й тата. Мама розповідала йому про те, як у дитинстві батьки посилали її просити милостиню на вулицю. А їй було так соромно це робити! Дівчинка ховалася під мостом і запалювала сірники — один за одним. І з кожним спалахом уявляла собі, як у теплих затишних домівках люди смажать велику соковиту качку. Або — печуть пиріжки з яблуками!

"Але ти, синку, — казала мама хлопчикові, — щасливий! Тобі живеться набагато краще за мене!"

А тато вголос читав синові книги, водив на прогулянки в ліс, майстрував для нього іграшки, малював та вирізав з паперу дивовижні візерунки!

Він мріяв про далекі краї й одного разу подався за військом, котре йшло на війну. Татові здавалося, що таким чином він побачить інші країни.

Але цей похід швидко закінчився, а тато повернувся в рідний Оденсе і тяжко захворів. Тоді він почав мріяти про те, як заробить багато грошей і побудує затишну хатку посеред галявини, й під вікнами зажди будуть квітнути троянди... Але ця мрія так і не здійснилася, бо тато-швець пішов із життя.

І мамі довелося стати пралею в заможних людей..."

Ганс Християн скінчив розповідь і поклав ляльки — тата, маму та сина — до скриньки.

— Мур-р-р... Але в цій історії немає нічого чарівного! — муркнув кіт Лукойє, і хлопчик зітхнув:

— Можливо. Але як виросту, обов'язково вигадаю щось краще! Та в мене є ще одна історія!

Хлопчик дістав зі скриньки Стару Відьму та Дівчину з Риб'ячим Хвостом і почав розповідати...

КАЗКА ДРУГА

"Неподалік від Оденсе на березі річки було маленьке село, яке звалося Ейбю. В

ньому жила Стара Відьма, або, як її називали в місті, — ворожка. Одного разу мама послала маленького Християна до неї в гості. "Запитай, синку, що з тобою буде?" — звеліла вона. Адже мамі дуже хотілося, щоб Ганс Християн став шевцем. А сам Ганс Християн, як і його тато, мріяв про подорожі, читав книжки і цілими днями бавився в ляльковий театр.

Син послухався та й пішов до Відьми.

— О-о, який хоробрий хлопчик! — вигукнула стара, щойно Ганс переступив поріг. — А ти не боявся йти повз річку? Адже в ній живуть душі утоплеників та русалки!

— Я нічого про це не знав, — відповів Ганс Християн. — Та якби я їх побачив, то привітався б і розпитав про їхнє підводне життя. Це ж так цікаво!

Стара Відьма уважно поглянула на хлопчика, а потім сказала:

— Добре, йтимеш назад — розпитаєш... А поки що перекажи своїй матері, щоб не хвилювалася! Ти — птах високого польоту. Ти полетиш далеко, і перед тобою відкриється весь світ. А тут, в Оденсе, колись запалають сотні вогнів — і всі вони будуть на твою честь!

Ганс вислухав слова ворожки та й пішов додому. "Про які це вогні казала вона? — міркував хлопчик. — І невже в мене виростуть крила, мов у справжнього птаха?" Отак дума собі він та й не зоглядівся, як над річкою заklubочився туман, повіяв вітер, а на верхівці дерева, мов ліхтар, загорівся повний місяць. Настала ніч...

Ганс наддав кроку й раптом уздрів, що посеред річки на листі латаття сидить Дівчина з Риб'ячим Хвостом.

Ганс одразу ж забув, що збирався розпитувати її! І щодуху помчав додому. Він біг так швидко, що мало не збив із ніг свою матусю, котра виглядала його на порозі.

— Ну, що сказала ворожка? — запитала мати.

— Що... що... — наморщив чоло переляканий хлопчик. — Що в мене виростуть крила. І на мою честь сяятимуть вогні!

Матері не сподобалася ця незрозуміла відповідь. Посварила вона сина та й уклала спати..."

— Мур-р-р... — сказав Лукойє. — От якби ти поговорив з тою дівчиною, то я повірив би, що ти справжній казкар! А ти — звичайний боягуз! Якщо у неї був риб'ячий хвіст, то, мабуть, вона, мур-р-р, була такою ж смачною, як моя улюблена страва...

І Лукойє зиркнув на свою миску, в якій лежав риб'ячий хвіст...

— Я не боягуз! — образився хлопчик. — Одного разу я бився на дуелі з самим принцом і переміг його! От, послухай!

Він дістав зі скриньки ляльку в гаптованому камзолі та ще й із золотою шпагою в руці...

КАЗКА ТРЕТЯ

"Якось влітку в мальовничому парку, який ріс біля палацу, що називався Брохольм, гралися два хлопчики. Вони скакали на дерев'яних патиках і розмахували іграшковими мечами з галузок.

Це був справжнісінький лицарський турнір! "Гоп— гоп-гоп!"— викрикували вони, налітаючи одне на одного й ухиляючись від ударів чужого меча.

Аж ось один з хлопчиків таки влучив!

— Я тебе вбив! — переможно закричав він. — Падай! Швидше падай з коня!

Але товариш і не думав падати! Він насупився і сказав:

— Ти не можеш мене вбити! Бо я — принц, а ти... А ти... — він не міг знайти потрібного слова і додав: — Ти — бридкий!

На його очі навернулась одна сльозинка, потім друга, третя...

— Але ж я переміг! — не вгавав супротивник.

Мабуть, вони б побилися, як часом б'ються хлопчаки, але до них вже бігла жінка в білому фартусі.

— Гансе, Гансе, — кричала вона, — ану припини! Ох, ти, негіднику!

Жінка підбігла до розгубленого "переможця", вхопила його за вухо і почала сварити:

— Хіба ж можна замахуватися на принца? Скільки я тобі казала, скільки вчила!!!

Ганс понуро опустив голову.

— Ваша Світлосте, — звернулася жінка до другого хлопчика, — вибачте мого нерозумного сина. Він більше не буде...

— Як не буде? — забув про свою образу принц на ймення Фрітс. — А я хочу гратися з Гансом! Ну, хочеш, я впаду? — звернувся він до товариша, вухо якого вже палало від материних пальців. — Згоден — ти мене переміг...

Але Анна-Марі Андерсен вже тягнула свого сина додому, тобто до невеличкої кімнати для слуг.

— Відтепер сидітимеш у кімнаті, — суворо казала вона. — Це ж треба — замахуватися на самого принца! Ох, біда мені з тобою, Гансе...

Анна-Марія щоліта працювала в маєтку графині Елі— зи й не могла встежити за маленьким сином — однолітком графського сина. От хлопчики й бавилися разом.

І Його Величність кронпринц Фредерік поблажливо ставився й до свого сина, і до сина служниці.

Відтоді серед слуг та селян пішла чутка, що малий Ганс — позашлюбний син вельможного пана!

Але то була неправда. Адже дорослі люблять вигадувати нісенітниці.

Маленький Ганс мав ще друге ім'я — Християн, себто ім'я, котре носив і його тато.

"Чому Фрітс назвав мене бридким? — міркував Ганс Християн, стоячи перед люстром. — Більше не буду з ним гратися!"

Ганс поглянув у двір, де його чекав малий граф, ганяючись від нудьги за домашнім птаством. Пишне було те птаство! Вгодовані індички, білі кури в червоних капелюшках, розфарбовані всіма кольорами веселки півні-забіяки, пихаті гуски... Маленький принц, мов полководець, всіх зігнав у зграю. Лише одне каченя забилося в траву й лежало собі тихенько.

"Яке розумне каченя... — подумав Ганс Християн. — Сховалося... Але яке ж воно

негарне. Ось хто справді бридкий! Мабуть, тому воно й ховається..."

— Мур-р-р, — перебив кіт Лукойє. — Мабуть, то було не каченя! Я чув, що негарні та бридкі бувають у дитинстві найкрасивіші птахи у всій Данії-лебеді!

— Справді? — зрадів Ганс Християн.

— Мр-р-р! — підтвердив кіт Лукойє й додав: — Щоб стати гарним і вільним птахом, треба пройти багато випробувань!

Ганс Християн зрадів від такої котячої мудрості. І вирішив розповісти своєму улюбленцеві найзаповітнішу історію — те, про що хлопчики соромляться казати вголос. Він понишпорив у скриньці, й за мить у його руках опинилася маленька лялечка, завбільшки з наперсток...

КАЗКА ЧЕТВЕРТА

"Серед великої кімнати у високому фотелі сиділа стара жінка в чорній сукні — вчителька. Навколо неї на маленьких стільчиках умостилися діти — учні. Жінка була недобра й тримала в руці довгу палицю. Нею вона вряди-годи лупцювала дітей — кожного по черзі. Це була школа для дітей незаможних городян, до якої мама віддала Ганса Християна. Діти хором читали велику нудну книгу. Ганс Християн дуже боявся цієї жінки, але старанно вчився виголошувати слова, адже хотів якнайшвидше навчитися читати й писати. Аж ось вчителька й на нього замахнулася палицею!

Тоді Ганс Християн встав зі свого місця, зібрав речі і... втік зі школи.

Вдома він сказав мамі, що не хоче, аби його били.

— Не плач, синку, — сказала мама. — Я віддам тебе до іншого вчителя.

І вона повела малюка до пана Карстенса, який теж навчав дітей.

Гансу дуже сподобалося у вчителевій оселі. А вчитель Карстенс полюбив малого, як власного сина. Він посадив його за одну парту з маленькою дівчинкою. Вона була така тендітна, що Ганс Християн не міг відвести від неї погляду! "Мабуть, вона живе в квітці" — думав хлопчик. Він уявляв, як щоранку дівчинка виходить із квітки, яка росте на підвіконні, з'їдає на сніданок лише одне рисове зернятко, запиваючи його філіжанкою квітового нектару.

На перерві Ганс вирішив ближче познайомитися з дівчинкою, бо відчув, що закохався в неї.

Але чим він може привабити її? Адже хлопчик зовсім не був красенем, хоча й мав хвилястого чуба і великі замріяні очі. І тоді він вирішив розповідати їй різні дивовижні історії. Про вуличний ліхтар, котрий уміє говорити, про голку, що уявила себе принцесою в мантиї з ниток, про квіти, котрі щоночі втікають на бал, про королеву, яка живе на крижаній півночі й викрадає здомівок неслухняних дітей. Дівчинка уважно слухала, а потім сказала своїм тоненьким ледь чутним голоском:

-Такого не буває!

— А чого ж ти хочеш? — здивувався Ганс Християн.

— Я хочу бути заможною селянкою, жити у панському палаці й працювати на фермі!

Ганс Християн дуже розгубився. Адже він не знав, що мрії бувають і такими!

А тоді трохи подумав і відповів:

— Добре. Тоді ти працюватимеш у моєму палаці!

— А в тебе є палац? — зраділа маленька дівчинка.

— Звісно! — сказав Ганс Християн. — У мене величезний палац! А в ньому купи золота, срібла та самоцвітів.

На обід до мене прилітають золоті янголи і приносять новини з усього світу!

Він узяв шматок паперу і намалював цей палац. У ньому були колони, напівкруглі арки та фігури великих левів обабіч входу.

— Вдень ці леви камінні, — приказував він, малюючи. — А вночі — оживають і гуляють парком!

Маленька дівчинка довго-довго мовчала, дивлячись на Ганса. А потім недовірливо промовила:

— Ти — не принц! Ти просто вигадник і... І комедіант!

Комедіантами в їхніх краях звали артистів театру. Ганс Християн дуже любив театр, а тому — не образився.

Але відтоді всі учні в тій школі почали дражнити його. І він знову лишився сам..."

— Мур-р-р, — печально зітхнув Лукойє. — Певне, вона таки стане заможною селянкою. Але ж ти можеш зробити її королевою ельфів у своїй уяві!

— Авжеж! — зрадів Ганс Християн. І подумав про те, що уява і фантазія надають кожній людині неабиякі можливості. Наприклад, можна перетворити звичайний будинок на палац, а сусідську дівчинку — на королеву! А якщо записати фантазії на папері — можна стати письменником. І тоді в чудеса повірить увесь світ!

І хлопчик вирішив поділитися з котом ще одним секретом. Але цього разу він дістав зі скриньки не ляльку, а товстий зошит. І пошепки сказав:

— Ось це я ховаю від мами....

— Мур-р-р? — допитливо муркнув Лукойє.

— Я пишу п'єси для лялькового театру! — пояснив хлопчик і зітхнув: — Щоправда, матуся вважає це марним заняттям... Вона хоче, щоб я працював на фабриці і став справжнім робітником... Але з фабрики я втік.

— Мур-р-р?

— Ось послухай...

КАЗКА П'ЯТА

"На суконній фабриці, як відомо, виробляють сукно, на тютюновій — тютюн. Все життя в Оденсе крутиться довкола цих фабрик. Ще б пак! На них працюють татусі та мами Гансових однокласників. Та й самі дітлахи часом працюють, допомагаючи робітникам сортувати тютюн або збирати докупи залишки ниток чи тканини.

Але у Ганса Християна були інші важливі справи. Щовечора він виходив у двір і напинав над кущами велике простирадло — робив щось на кшталт намету на той випадок, якщо піде дощ. Сідав на траву і записував у зошит п'єси для лялькового

театру. Маму дуже непокоїли ті заняття.

Одного разу вона сказала:

— Невже, синку, ти хочеш, щоб сусіди вважали тебе таким же диваком, якими були тато та дідусь? Краще я влаштую тебе на фабрику! Так мені буде спокійніше.

Вранці вона взяла хлопчика за руку й повела на роботу.

На фабриці було так гамірно, що Ганс затулив вуха! Бряжчали верстати, гули велетенські вали, перегукувалися робітники. А як випадала вільна хвилина — всі співали. Одного разу разом з усіма заспівав і Ганс Християн. Голос у нього був дзвінкий і чистий, мов у янгола. Всі здивовано замовкли.

А потім попросили хлопчика співати ще. Ганс видерся на ящик і почав співати. Робітники шалено зааплодували, а потім запропонували хлопчику лише співати. Відтоді й повелося: замість того, щоб працювати, Ганс Християн влаштовував у цеху справжні вистави.

Це тривало до того часу, поки якийсь хлопець позаздрив йому й голосно вигукнув:

— Він співає таким тоненьким голосом, мов дівчисько!

І всі почали сміятися.

Ганс Християн зіскочив з ящика і щодуху помчав додому. А вслід йому лунали вигуки:

— Дівчисько! Дівчисько!"

— Більше я на фабрику не повернувся, — закінчив свою розповідь хлопчик.

— Мур-р-р... — кіт потерся вухом об коліна маленького господаря. — Не засмучуйся. Можливо, на тебе справді чекає слава.

Ганс Християн дуже зрадів. Він знову занурив руки у свою чарівну скриньку із ляльковим театром і дістав звідти купу барвистих дрібничок — вирізані з паперу маски, смугасті гумові кульки, ковпачок із нашитими на нього дзвониками. І навіть — плащ королівського пажу!

— Моя найбільша мрія — стати комедіантом у театрі! — сказав він котові. — Відкрию тобі таємницю: зовсім скоро я поїду з нашого міста до Копенгагену!

— Копен... що? — здивувався кіт Лукойє.

— Копенгаген — це столиця нашої славетної Данії. Там я влаштуюся працювати в театрі. Я співатиму в опері й гратиму у виставах. Д згодом почну писати такі п'єси, яким позаздрив би сам Шекспір! І, знаєш що, дорогий Лукойє? Я вирушаю завтра вранці!

— Мур-р-р, ти жартуєш? — не повірив кіт.

А хлопчик накинув на себе гаптований зірками плащ і сказав:

— Я розповім тобі останню історію. Адже я не знаю, що буде далі...

КАЗКА ШОСТА

"В столиці Данії — місті Копенгагені, у великому й гарному палаці жила танцівниця на ім'я Шаль. Вона була легка, мов пір'їнка, ніжна, як лебединий пух, і тоненька, мов срібна голка. Славу про неї донесли до маленького Оденсе актори, котрі приїхали сюди,

щоб дати городянам кілька вистав.

Ганс Християн одразу ж помчав до театру. Там він познайомився із Розклеювачем афіш. Той дав йому величезний пензель та відро з клеєм. Цілий день вони ходили містом і клеїли афіші.

Розклеювач афіш розповів Гансові багато цікавого. А щоб віддячити хлопчику за допомогу, почав водити його на всі вистави. І Ганс Християн потоваришував з усіма акторами. А вони й розповіли йому про дивовижну танцівницю Шаль. Ганс Християн одразу ж уявив її царицею, котра допоможе йому стати артистом!

Але як потрапити до цариці Шаль? Ганс Християн був малим хлопцем, а шлях до Копенгагену — довгий і важкий.

Настав день, коли артисти дали в місті свою останню виставу... Прощаючись із ними, хлопчик гірко заплакав.

— А їдь-но з нами! — пожартував хтось із акторів.

— І ви згодні взяти мене з собою? — вигукнув Ганс.

— Згодні, якщо у тебе є гроші на дорогу!

Ганс Християн кинувся додому. Він розбив свою порцелянову скриньку, в котру складав гроші, зароблені на фабриці. В ній було рівно тридцять талерів. На дорогу вистачить! У цю мить до кімнати увійшла його матуся.

— Що це ти робиш, синку? — схвильовано запитала вона.

— Я збираюсь їхати до Копенгагена разом зі своїми друзями-акторами! — відчайдушно сказав Ганс Християн.

— Хіба тобі погано тут, у рідному Оденсе? — не зрозуміла матуся. — Навіщо тобі вирушати в таку далечінь?

— Щоб стати відомим! — відповів маленький Ганс Християн.

— Та що ти знаєш про відомих людей? — не могла заспокоїтись мати. — Всі вони, мабуть, багаті. А ми — люди прості й бідні. Хіба ти забув, синку, що твій тато був звичайним шевцем, а я — прачка! Як же ти прославишся?!

— Мамо, — спокійно відповів Ганс Християн, — я співатиму в опері, гратиму у виставах і писатиму п'єси. Я прославу і тебе, і тата, і наш Оденсе!

Він сказав це так впевнено, що мати не могла більше сперечатися.

Вона зібрала сина в дорогу й пішла до сусідів, аби попросити у них трохи борошна, щоб спекти йому смачні пиріжки...

А Ганс Християн сів біля вікна і вирішив востаннє поговорити зі своїм улюбленим котом..."

— Мур-р-р... — схвильовано вигукнув кіт Лукойє. — Здається, я зрозумів! Ти покидаєш нас, Гансе?

— Так, я вирушаю завтра вранці,-відповів хлопчик. — А повернуся сюди тільки тоді, коли стану щасливим і знаменитим! Я приїду в золотій кареті разом із царицею Шаль! І весь Оденсе зустрінатиме мене оплесками!

...Рано-вранці кіт Лукойє скочив на підвіконня. На морозяному склі з вечора лишилася невеличка проталина, яку прохував ГансХристиян. Кіт зіп'явся на задні

лапки, аби глянути, що відбувається на подвір'ї.

Він побачив, як мати міцно обійняла маленького Ганса, дала йому вузлик із піріжками і посадила до візка. Хлопчик вирушив у далеку дорогу.

— Мур-р-р... — промуркотів Лукойє, спостерігаючи, як візок рушив з місця.

Він хотів щось сказати, але так нічого й не сказав.

Адже людською мовою міг розмовляти лише з одним хлопчиком на світі — із Гансом Християном Андерсеном...

КАЗКА, ЯКОЇ НЕ ЗНАВ МАЛЕНЬКИЙ КАЗКАР

...Минуло багато років. Одного разу в місто Оденсе в'їхала карета, що була запряжена четвіркою прудких білих коней. Вона мчала по бруківці вузьких вуличок. А дзвони на дзвіниці сповіщали городян про те, що в місто завітав "птах великого польоту"! Всі мешканці стояли обабіч дороги й вимахували капелюхами.

У натовпі були і Рукавичник зі своїми дорослими —синами — майстрами шити рукавиці, і Капелюшник із онуками, і Маленька Дівчинка, яка давно вже виросла, стала дружиною заможного фермера і доглядала корів у панському палаці, і робітники суконної та тютюнової фабрик, і навіть Стара Відьма, котру в місті прозивали ворожкою...

— Що відбувається? — шелестів натовп.

— Мабуть, їде імператор? — питали городяни одне в одного.

І лише діти сміялися та кидали на дорогу оберемки квітів. Вони давно готувалися зустріти Свого Короля — короля казок і мрій, відомого письменника Ганса Християна Андерсена.

Коли карета виїхала на центральний майдан, з неба раптом посипалися зірки, а оркестр заграє марш! Це був перший феєрверк, який відбувся в Оденсе. Феєрверк, про який казала хлопчикові Стара Відьма!

Карета Ганса Християна проїхала повз маленький будиночок і садок, у якому він колись писав свої перші казки. І заїхала у великий готельний двір, де на письменника вже чекала розкішна вечеря та окрема кімната, вбрана квітами.

Ханс Християн сів біля каміну і втомлено примружив очі.

— Мур-р-р... — несподівано почув він. І насеред зали вийшло пухнасте біле кошеня.

— Ти хто такий? — здивувався казкар.

— Я — онук kota на прізвисько Лукойє! — відповіло кошеня. — Хіба ти не пам'ятаєш? Дідусь багато розповідав про тебе. От я й хочу запитати, чи виправдалися всі твої сподівання?

Ганс Християн замислився. А потім сказав так:

— Я об'їздив багато країн світу. Але не побудував Золотого Палацу. Бо він мені не потрібен. Проте в кожній моїй казці існує дворик із трояндами, про який мріяв мій тато! У мене не виросли крила, але я вмію літати у своїх снах і фантазіях. Я не познайомився із китайським принцом, але й досі товаришую з Фрітсом, який став королем Данії Фредеріком VII. Я на власні очі побачив, як і бридкого каченяти виростає

вільний і красивий птах — лебідь!

А ще я знаю, про що говорять звірі, птахи і комахи. І можу переповісти дивовижні пригоди всіх живих і неживих істот та предметів, які є на Землі! І якби зараз на моєму шляху зустрілась фея і запропонувала обрати інший шлях, то я відповів би, що моє життя — щасливе і прекрасне!

І Ганс Християн Андерсен усміхнувся.

Історія людини в історії людства

Ганс Християн Андерсен — датський письменник, автор романів, п'єс, віршів, але передусім — казок для дітей. Народився 2 квітня 1805 року в місті Оденсе в родині чоботаря. Навчався в школі для бідних. Перші твори написав у десятирічному віці.

1819 року вирішив стати актором і поїхав з рідного міста до Копенгагену.

Його п'єси та збірки віршів, мали неабиякий успіх. Написавши роман "Імпровізатор", Андерсен зрозумів, що його покликання — саме дитячі казки.

Перша книжка для дітей — тритомник "Казки, розказані дітям", опублікований в 1835-1837 роках.

Найвідоміші казки письменника — "Русалонька", "Снігова королева", "Дикі лебеді", "Принцеса на горошині", "Гидке каченя".

Андерсен дізнався ще за життя, що таке дивовижна слава і визнання, на власні очі побачивши пам'ятник на свою честь.